

26 Aralık 2024

SİRKÜLER NO: 2024/15

Konu : Güncel konularda hatırlatmalar hk.

1 2024 yılı yeniden değerlendirme oranı % 43,93 olarak belirlenmiştir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrasına göre, yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dâhil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı olup, bu oranın Hazine ve Maliye Bakanlığınca Resmî Gazete ile ilan edilmesi gerekmektedir.

Bu hüküm uyarınca yeniden değerlendirme oranı 2023 yılı için % 58,46 (ellisekiz virgöl kırkaltı) olarak tespit edilmiştir. (574 nolu VUK tebliği)

2 Tahsilat ve ödemelerde tevsik sınırı 7.000 TL'den 30.000 TL'ye yükseltilmiştir.

30 Kasım 2024 tarihinde yayımlanan 575 nolu VUK tebliği ile;

- Tahsilat ve ödemelerin banka ve finans kurumları aracılığıyla yapılması zorunluluğu 7.000 TL'den 30.000 TL'ye yükseltilmiştir.
- Yabancılara ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilere düzenlenen faturalarda;
 - o Pasaport numarasının fatura üzerine yazılması şartı getirilmiş,
 - o Tahsil edilen tutarların takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı kurumlarca düzenlenecek belgelerle tevsik edilmesi ve pasaportların bir suretinin faturaya eklenmesi zorunluluğu kaldırılmıştır.

3 En az iki tam yıl süreyle aktifte yer alan iştirak hisselerinin satışında uygulanan kurumlar vergisi istisnası %75'ten %50'ye düşürülmüştür.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e bendi uyarınca; kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan;

- iştirak hisseleri,
- Kurucu hisse senetleri,
- İntifa senetleri,
- Rüşhan hakları ve
- İstisnası kapsamındaki kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonu katılma paylarının

satışından doğan kazançlarda %75 olarak uygulanan kurumlar vergisi istisnası, %50'ye düşürülmüştür. (27.11.2024/ 9160 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı)

4 Kâr payı ödemelerinde %10 olan tevkifat oranı %15'e çıkarılmıştır.

9286 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 22 Aralık 2024 tarihinden itibaren dağıtılan kâr payları üzerinden %15 oranında tevkifat yapılacaktır.

5 Elektronik ticarete stopaj oranı %1 olarak belirlenmiştir.

9284 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile elektronik ticarete %1 stopaj getirilmiştir. Buna göre;

- Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere (hizmet sağlayıcılar) ve
- Elektronik ticarete yönelik aracı hizmet sağlayıcılarına yapılacak ödemeler üzerinden 1/1/2025 tarihinden itibaren %1 oranında tevkifat yapılacaktır.

6 İndirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan KDV iade alacakları

2023 yılında gerçekleşen indirimli orana tabi işlemler nedeniyle doğan KDV iadeleri en son 2024 Kasım dönemi beyannamesi ile talep edilebilecektir.

Bu durumda talep için son tarih, 2024/Kasım dönemi KDV beyannamesinin verilme süresinin son günü olan 30 Aralık 2024 Pazartesi günü olmaktadır.

İade talebinin;

- En geç 2024/Kasım dönemi KDV beyannamesi ile yapılması,
- İade talebinde aranacak belgelerin aynı süre içerisinde eksiksiz olarak elektronik ortamda veya kâğıt ortamında vergi dairesine sunulması,
- "Standart İade Talep Dilekçesi 31.12.2024 tarihine kadar internet vergi dairesi sistemine girilmesi,
- Teminat verilecek ise teminat da aynı süre içerisinde Vergi Dairesine verilmesi gerekir.

Aksi takdirde iade hakkı kaybedilecektir.

7 Tam istisna kapsamındaki işlemler ile kısmi tevkifata tabi işlemlerden kaynaklanan KDV iade alacakları

KDV Kanununun değişik 32'nci maddesine göre; vergiden istisna edilen işlemlerle ilgili KDV iadesi, işlemlerin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla iade edilebilecektir.

Buna göre 2022 takvim yılında gerçekleşen tam istisna niteliğindeki işlemler ile tevkifata tabi işlemlerden kaynaklanan KDV iade alacaklarının;

- KDV beyannamelerinin ilgili satırında beyan edilmiş olması (bugüne kadar ilgili satıra herhangi bir rakam yazılmamış olması durumunda 31 Aralık 2024 tarihine kadar düzeltme beyannamesi verilerek iade tutarı yazılabilir.)
- İade talebinde aranacak belgelerin aynı süre içerisinde eksiksiz olarak elektronik ortamda veya kâğıt ortamında vergi dairesine sunulması,
- "Standart İade Talep Dilekçesi"nin 31 Aralık 2024 tarihine kadar internet vergi dairesi sistemine girilmesi,
- Teminat verilecek ise teminatın da aynı süre içerisinde Vergi Dairesine verilmesi gerekir.

Aksi takdirde iade hakkı kaybedilecektir.

8 Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) Kullanılması Hakkında Duyuru

Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan tebliğe göre;

- 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren, vergi mükellefleri tarafından işletmeye dâhil olan veya kiralanın ve işte kullanılan taşıtlar için,
- 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren, ilk defa iktisap edilen ve ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı

- listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için kayıt ve tescili takip eden bir ay içerisinde,
- 30 Haziran 2025 tarihinden itibaren, vergi mükellefleri tarafından işte kullanılmayan ancak taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlar için,

Zorunlu UTTS kullanımını başlayacak ve bu taşıtların sisteme dahil edilmesi gerekecektir.

Tebliğe eklenen geçici madde gereğince; sisteme dahil edilenler 31 Ocak 2025 tarihine kadar utts.gov.tr adresinden başvuru ve kayıt işlemlerini yapmak şartıyla bahse konu donanımları en geç 30 Nisan 2025 tarihine kadar taktırarak ya da montajını yaptırarak kullanmaya başlayabilirler.

Sistemin işleyişi;

- ⇒ Zorunluluk kapsamına giren taşıtların depo girişlerine taşıta ilişkin bilgileri içeren bir taşıt tanıma birimi takılması,
- ⇒ Akaryakıt pompalarının tabancalarına taşıt tanıma okuyucu cihazı takılması,
- ⇒ Pompadaki okuyucu cihazın depo girişindeki taşıt tanıma birimini okuması,
- ⇒ Taşıt plakasının otomatik olarak Yeni Nesil Pompa ÖKC'ye iletilmesi,
- ⇒ Yakıtın verilmesinin ardından da ÖKC fişinin, UTTS kapsamında düzenlendiğini gösteren bilgiyi içerecek şekilde otomatik olarak düzenlenmesi şeklindedir.

Zorunluk kapsamına giren taşıtlar için, UTTS kapsamında düzenlenmeyen belgeler, hiç düzenlenmemiş sayılacak ve gider belgesi olarak kullanılamayacaktır.

Akaryakıt kullanmayan taşıtlar (sadece elektrik motoruyla çalışanlar) kapsama girmemektedir.

9 Elektronik belge uygulamalarındaki değişiklikler

Elektronik ortamda düzenlenebilecek ya da düzenlenmesi zorunlu belgeler 19.10.2019 tarih ve 509 sayılı VUK tebliği ile açıklanmış, 2019/22 sayılı sirkülerimizle de duyurulmuş idi.

Konuyla ilgili olarak 12 Kasım 2024 tarihinde yayımlanan 573 sayılı VUK tebliği ile getirilen başlıca değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

i) e-Arşiv Fatura Düzenleme Zorunluluğu

1.1.2025 tarihinden itibaren vergiler dahil 3.000 TL üzeri faturalar e-Arşiv olarak düzenlenecektir.

1.1.2026 tarihinden itibaren ise tutarına bakılmaksızın tüm faturalar e-Arşiv Fatura olarak düzenlenecektir.

ii) e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu

İnşaat Demiri İzleme Sistemine (İDİS) dahil mükelleflerden 2024 ve sonraki dönemlerde brüt satış hasılatı 1 milyon TL ve üzerinde olanlar e-İrsaliye kullanmak zorundadır.

iii) e-Dekont Uygulaması

e-Dekont uygulaması kapsamına bankalara ek olarak finansman şirketleri de alınmıştır.

Finansman şirketleri istemeleri halinde 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulamaya dahil olabileceklerdir.

iv) e-Adisyon Belgesinde Değişiklik

e-Adisyon belgesinde bulunması zorunlu tutulan, evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC cihazının sicil numarasının yer alması zorunluluğu kaldırılmıştır.

v) Doğrudan Entegrasyon Yöntemi Kullanımı

Doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükelleflerden Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen şartları sağlayamayanların hesapları, Başkanlık tarafından kendilerine bildirimde bulunularak, bu durumun tespitini izleyen üçüncü ayın başı itibarıyla kapatılacaktır. Kendilerine bildirimde bulunulan mükelleflerin söz konusu süre içerisinde e-Belge uygulamalarından yararlanma yöntemlerinden diğerlerine dâhil olmaları için yapmaları gereken işlemleri tamamlamaları şarttır. Bu kapsamda doğrudan entegrasyon hesapları kapatılan mükelleflerin, doğrudan entegrasyon yöntemine ilişkin başvuruları hesapların kapatılma tarihinden itibaren bir yıl geçmeden değerlendirmeye alınmayacaktır.

vi) Hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletler

e-Belge izni kapsamında düzenlenen belgelerde, seri-sıra numarası yerine 3 haneli birim kodu ve 13 haneli sıra numarasından oluşan belge numarası kullanılmaktadır. Hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletlerde bu numara yerine IATA nezdindeki kod numarası ile başlayan toplam on üç haneli bilet numarası belge numarası yerine kullanılabilir.

10 Elektronik Defter Tebliği'nde yapılan değişiklikler

8 Kasım 2024 tarihinde yayımlanan 5 sıra numaralı Tebliğ ile 1 sıra numaralı Elektronik Defter Tebliği'nde yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

a) e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirilen mükellefler

e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu olan mükellef gruplarına, bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ve isteğe bağlı olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler de eklenmiştir.

b) e-Defter dosyalarının oluşturulması ve yüklenmesi

e-Defter dosyalarının yüklenme süreleri, gelir vergisi mükellefleri için ayın 10'u, diğer mükellefler için ise ayın 14'ü olarak değiştirilmiştir. Buna göre e-defterlerin oluşturma ve yükleme süreleri aylık veya geçici vergi dönemlerinde yükleme tercihlerine göre aşağıda özetlenmiştir.

Aylık Yükleme			Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme		
Dönem	Gelir Vergisi Mükellefleri	Diğer Mükellefler	Dönem	Gelir Vergisi Mükellefleri	Diğer Mükellefler
Ocak	10 Mayıs	14 Mayıs	Ocak-Mart	10 Haziran	14 Haziran
Şubat	10 Haziran	14 Haziran			
Mart	10 Temmuz	14 Temmuz			
Nisan	10 Ağustos	14 Ağustos	Nisan-Haziran	10 Eylül	14 Eylül
Mayıs	10 Eylül	14 Eylül			
Haziran	10 Ekim	14 Ekim			
Temmuz	10 Kasım	14 Kasım	Temmuz-Eylül	10 Aralık	14 Aralık
Ağustos	10 Aralık	14 Aralık			
Eylül	10 Ocak	14 Ocak			
Ekim	10 Şubat	14 Şubat	Ekim-Aralık	10 Nisan	14 Mayıs
Kasım	10 Mart	14 Mart			
Aralık	10 Nisan	14 Mayıs			

11 KDV Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik

31 Ekim 2024 tarihinde yayımlanan 52 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile KDV GUT (Genel Uygulama Tebliği)'nde yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

KDV iadelerinde parasal sınırların yükseltilmesi,

Deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının tesliminde, tadil, bakım ve onarımında, imal ve inşasına ilişkin alımlarda KDV istisnası,

Liman ve hava meydanlarında sunulan hizmetlerde KDV istisnası,

Altın, gümüş, platin ile ilgili arama, işletme ve zenginleştirme faaliyetlerinden doğan mahsuben iade talepleri,

Devrolan ve bölünen kurumların devredilen KDV tutarının indirimi,

KDV iadelerindeki esas usulün vergi incelemesi olarak belirlenmesi ve yeni eklenen A1, A2 bölümleri,

Yüklenilen KDV'nin önceki dönemlerde indirim durumu,

İTUS ve HİS sertifikalarının talep edilmesine ilişkin hadlerin artırılması,

Yabancı devlet kurum ve kuruluşları tarafından deprem nedeniyle yapılacak yardımlara KDV istisnası sağlanması, Karşı tarafa yükletilen avukatlık ücretlerinde belge düzeni,

Devlet üniversite ve hastaneleri, belediyeler ve benzeri kurumlara yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesi.

1) Karşı tarafa yükletilen vekalet ücretlerinde belge düzeni

Vekalet ücretlerinin davayı kaybeden tarafından doğrudan ya da icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda serbest meslek makbuzu davayı kaybeden adına düzenlenecektir.

2) KDV iadelerinde parasal sınırlar

Tebliğle belirlenmiş iade taleplerinde geçerli olan 10.000 TL'lik mevcut parasal sınır 50.000 TL'ye yükseltilmiştir. Bu kapsamda olup 50.000 TL'yi geçmeyen KDV iadeleri YMM raporu veya teminat gerekmeksizin yapılacaktır.

3) Deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarına yönelik istisna uygulamasında değişiklik

KDV Kanununun (13/a) maddesinde yer alan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere;

- Bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri,
- Bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler,
- Bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve
- Faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler vergiden müstesna tutulmuştur.

İstisna kapsamına giren ve kapsam dışı olan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçları tebliğin ilgili bölümünde ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

4) Liman ve hava meydanlarında sunulan hizmetlerde KDV istisnası

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (13/b) maddesinde yapılan değişiklikle; gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan özel tekneler, yatlar ve diğer araçlar için liman ve hava meydanlarında sunulan hizmetler, katma değer vergisi istisnası kapsamından çıkarılmıştır.

Tebliğde ayrıca;

- İstisna kapsamındaki alanlar (liman ve hava meydanı tanımları),
- İstisna kapsamındaki araçlar,
- İstisna kapsamındaki hizmetler,
- İstisna uygulaması,
- Beyan ve iade işlemleri ile
- Hava meydanlarındaki yolcu servis ücreti istisnasına yönelik açıklamalar yapılmıştır.

5) Altın, gümüş, platin ile ilgili arama, işletme ve zenginleştirme faaliyetlerinden doğan mahsuben iade talepleri

Altın, gümüş, platin ile ilgili arama, işletme ve zenginleştirme faaliyetlerinden doğan mahsuben iade taleplerinde gerekli belgelerin tamamlanmış olması şartıyla, iade miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu veya teminat aranmadan iadeler yapılabilecektir.

(Eski düzenlemeye göre, 10.000 TL'ye kadar olan mahsuben iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu veya teminat gerekmeksizin karşılanabiliyordu.)

6) Devlet üniversite ve hastaneleri, belediyeler ve benzeri kurumlara yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesi

Devlet üniversite ve hastaneleri, belediyeler ve benzeri kurumlara ait iktisadi işletmelere yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisna belgesi verilebilecektir.

7) Yabancı devlet kurum ve kuruluşları tarafından deprem nedeniyle yapılacak yardımlara KDV istisnası sağlanması

KDV Genel Uygulama Tebliğine eklenen (II/E-13.) bölümü ile; afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler ile genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına tesliminde KDV istisnası getirilmektedir.

8) Devrolan ve bölünen kurumların devredilen KDV tutarının indirimi

7524 Sayılı Kanun ile KDV Kanununun 17 nci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak; faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin indirim konusu yapılamamış katma değer vergisi tutarının, devralan şirkette indiriminin, vergi incelemesi sonucuna göre indirim konusu yapılabilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

9) KDV iadelerindeki esas usulün vergi incelemesi olarak belirlenmesi

7524 Sayılı Kanun ile KDV Kanununun 36 ncı maddesinde yapılan değişiklikte, KDV iadelerindeki esas usul, vergi incelemesi olarak belirlenmiştir.

Bu Tebliğ ile KDV Genel Uygulama Tebliğinin (IV/A) bölümünün başına "A1." ve "A2." bölümleri eklenmiş, Özel Esaslar başlıklı IV-E bölümü kaldırılmıştır.

Tebliğe eklenen A1 ve A2 bölümlerinde;

Mükelleflerin KDV iade taleplerinin, Tebliğ'in ilgili bölümlerinde belirtilen işlem türlerine göre belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde gerçekleştirilmesine ve iadeleri vergi incelemesine tabi olanlara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

10) Yüklenilen KDV'nin önceki dönemlerde indirim durumu

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin (IV/A-1.1.) bölümünde yapılan değişiklikte, tam istisna kapsamında

işlemler nedeniyle yüklenilen KDV'nin, yüklenildiği dönem ile iadenin talep edildiği dönem arasındaki devreden KDV ile karşılaştırılmaksızın, iadenin talep edildiği dönemdeki toplam indirim KDV ile karşılaştırılarak iade talebinin sonuçlandırılacağı açıklığa kavuşturulmuştur.

11) İTUS ve HİS sertifikalarına ilişkin hadler

- İTUS (İndirimli Teminat Uygulaması Sistemi) sertifikası başvurusu için gerekli tutarlar;

Aktif toplamı: 40.000.000 TL'den 100.000.000 TL'ye,
Maddi duran varlıkları toplamı: 10.000.000 TL'den 25.000.000 TL'ye,
Özsermaye tutarı: 20.000.000 TL'den 50.000.000 TL'ye,
Net satışlar: 50.000.000 TL'den 125.000.000 TL'ye çıkarılmıştır.

- HİS sertifikası başvurusu için gerekli tutarlar;

Aktif toplamı: 200.000.000 TL'den 500.000.000 TL'ye,
Maddi duran varlıklar toplamı: 50.000.000 TL'den 125.000.000 TL'ye,
Özsermaye: 100.000.000 TL'den 250.000.000 TL'ye,
Net satışlar: 250.000.000 TL'den 625.000.000 TL'ye yükseltilmiştir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.